

Szerkesztési iroda:

ari-utona, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmertelen levelek csak ismert
kesektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lípót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénsek és
kiadása körüli panaszok bérmertve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3,50

Hirdetmények díja:

6 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 6 kr. s minden következőknél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr.
Nyilt-tér sora 15 kr.

Arad, május hó 15.

(*) A 67-ki kiegyezés alapján kormányra jutott magyar miniszterium in capite, akár a politikai irányát akár ennek tulajdonképeni intézőjét tekintjük, ugyanaz ma, mint volt akkor, in membris azonban annyi változáson ment már eddig is keresztül, hogy a régitagokból csakis kettő foglalt jelenleg helyet az országközi vörös fauteuilokban: s most e kettő közül is az egyiknek Horváth Boldizsárnak leendő visszalépését vette ugyancsak erősen szárnyaira a fama.

Ha mindannyiszor be is teljesült volna, ahányszor hirlett, hogy az igazságügy-miniszter kilép a miniszteriumból, akkor már az ő helyén régóta más embert kellett volna látnunk. S volt is nem egy eset arra, hogy Horváth Boldizsárnak, hanálunk oly finom parlamenti érzék honolna, mint másutt, visszalépése alighanem indokolt lett volna; így midőn a katonai bíróságok illetékességének szabályozására vonatkozó javaslatával szenvedett oly erős vereséget a parlamentben, vagy midőn nem egy beadott és védett törvényjavaslatot kellett visszavonnia. Ő azonban egyszerűen elengedé bujni javaslatait, s ha ez meg-megingató is a földet, nem vonhatta azt ki egészen lábai alul. Ekként esett meg az, hogy épen ő kinek visszaléptéről legelőbb és legtöbbet beszéltek, mégis legtöbb ideig marad régi collegái közül a fővényen.

Hogy miben keressük, ezen — hogy úgy mondjuk imparlamentáris jelenségnek okát, arra talán csakis az lehet a felelet: hogy az igazságügy-miniszter mindenestre oly tehetséges államférfi, kire a miniszteriumban sokkal több szükség volt, mintsem elvesztésének eshetőségével szemben le ne lehetne arról mondani, hogy a parlamenti érzékenykedés csorbát ne szenvedjen.

Továbbá már a miniszterium megalakulásakor és azóta is mindig nem keveset adtak az országban arra, hogy az aristokratikus színezetű kormányban egy oly ember is foglal helyet, kinek azon legkitűnőbb állásra, melyet az alkotmányos életben egy honfi elfoglalhat — feljutása, mintegy a polgári-rend megtiszteltetése, kormányjogosultságának elismerése volt. E két körülmény kiegészítését képezi végül az is, hogy Horváth Boldizsár tiszta jellemű ember, kinek törekvései iránt a nemzet teljes bizalommal viseltetett. E hármast tekintet tehát — a kiváló képzettség, egy bizonyos neme a nem-közönséges és a korszellemben gyökerező népszerűségnek, s végül az a morális tekintély, melyet a jellem iránt érzett tisztelet alkot: megfoghatónak tűnteti fel, hogy Horváth Boldizsár, bár ő maga is nem egyszer vissza akart vonulni azon terhes gondoktól, melyek az ő bureauja augias-istállójában oly bőven teremnek, megmaradt ingadozó vörös fauteuiljében.

Hogy a most ujabban szélnek eresztett hírek mennyire alaposak, azt bajos volna megítélnünk, miután a fenjelzett körülmények közt és előzmények után visszalépésére csakis oly dolgok lehetnek mérvadó befolyással, melyek a miniszterium szinfallitkai közé tartoznak: ezekbe pedig a profanum vulgus nincs beavatva. Egy-egy sejtetem fel-felmerül ugyan néha, s bár-mennyire ki is aknázzák azután ezeket a lapok vezérezik, csak ingatag alapot nyújtanak a conjecturákra, melyek alapos-ságát, vagy alapnéküliségét teljes bizonyossággal csakis a hivatalos lap azon rovatából lehet utólagosan kiokoskodni, mely a legmagasabb kéziratokat szokta hozni. Hanem talán még sem lehet egészen tévednünk, ha Horváth Boldizsár visszalépésének okát épen most egy oly körülményben keressük, melynek létezéséről

nem egy eset bizonyosságot tett. Ha valami csakugyan előidézi az igazságügy-miniszter visszalépését — ez nem lesz más, mint-hogy közte mint a miniszteriumnak egy tagja és Andrássy közt, ki meg a miniszteriumnak egészen és mindenben feje akar lenni: bizonyos, inkább személyes tekintetekre visszavezethető differentiák vettek épen ez időtájt acutabb jeleget. Hogy Andrássy legutóbbi föllépte, midőn az első folyamodású bíróságok rendezésének kérdését, mint egy deus ex machina, egyszerre más kerékvágásba terelte s az igazságügy-miniszterre ráocroyálta a miniszteri-tanács határozatát: nem kevésbé depimáló hatást tett erre, az természetesnek vehető, s így érthetővé válik az is, ha ez utóbbian azon vágyat ujjolag, hatalmasabban mint eddig kelté fel, vagy inkább oly helyzetbe hozá őt, hogy örömmel ragadja meg az alkalmat, midőn kevésbbé zaklatot állásban heverheti ki a kormánygondok kevés rózsát termő fáradalmait. . . .

Hisz ez utóljára is oly valami, amit egészen valószínűnek vehetünk.

Különbben majd megválnak, mit hoz, vagy hoz-e csakugyan erre nézve valamit — a hivatalos lap; vagy a visszalépésről szóló hírek ismét csak szóbeszédnek bizonyulandnak-e be?

Lajtantulról.

Bécs s, május, 13. A „Volksfreund“ 28 ausztriai érsek s püspököknek a császárhoz intézett folyamodványát közli, melyben azok az 1870. évi szept. 20-ki ítélményekre utalva, kéri a császárt, miszerint rendelni el, hogy a külügyér az olasz kormánynak Rómában eljárása végett elégedetlenségét kétséget nem szenvedő szavakban fejezze ki, és ne hagyja őket kétségben a felett, miszerint a császár valódi, kimerítő biztosítékot a pápának teljes függetlenségével, mindenestre szükségesnek tart. Kérvényezők hangsúlyozzák folyamodványukban, hogy a pápának Róma az ahhoz tartozó területtel együtt adassék vissza, hogy nemcsak a kath. hatalmasságoknak, hanem azon prot. uralkodóknak is, — kiknek tartományaiiban a kath. hitfelekezet számos — érdekében fekszik, hogy a pápa Olaszország javára ne fosztassék meg függetlenségétől és egyéb őt megillető külső segédeszközöktől s végre, hogy egy elfogadható megállapodás esetében követelni joguk legyen, hogy ily megállapodás biztosításáról gondoskodjanak.

Az alkotmánybizottság esti ülésén a kormány részéről Grocholski volt jelen. A bizottság elnöke közli, hogy autentikus oldalról érkeztek be kérvények, melyek kívánják, hogy a galicziai előterjesztés fölött a napirendre térés fogadtassék el — A bizottság mindenek előtt a felirati kérdést tárgyalja. 11 szavazattal 6 ellenében elfogadta a felirat intézését és annak szerkesztésével a fennálló albizottságot bízta meg.

Ezt követte a galicziai előterjesztés tárgyalása. A tanácskozás tárgyát a pénzmegajánlasi kérdés képezte. Grocholszki többször emelt szót és kijelenté, hogy reichsrathnak a pénzmegajánlasi joga fenntartva maradjon, a galicziai landtag pl. műszaki iskolák felállításánál csak a reichsrath által megajánlott dotáció keretén belül határozhat, és hangsúlyozza, hogy a részletes vita alkalmával a kormány a czélszerű módosításokat kész elfogadni.

— A mai „Wiener Ztg.“ egy cs. köriratot közöl, melylyel gróf Lodron, a tiroli és vorarlbergi helytartói állástól saját kérelmére felmentetik, és arra a gróf Taaffe neveztetik ki.

Ormos Zsigmond, Temes megye új főispánja

mult szombatn délután érkezett le Pestről, új főispáni székét elfoglalandó. Az őszinte lelkesült fogadtatás, mely Aradtól Temesvárig a szó teljes értelmében bevonulást diadalúttá tette, megegyezhetetlenül bizonyítja a nagy népszerűség és közszereplést, melyet már mint Temes megye első alispánja hosszas hivataloskodása alatt magának kiérdemelt tudott. Legkevesbbé sem túlzott az új főispán, midőn a minden oldalról elhalmozott ovatióktól elragadtatva, a hozzája intézett beszédekre adott válaszában a meghatottság hangján kinyilatkoztatja, hogy e napot élte legszebb napjának tekint, melynek emléke az élet minden viszonyai közt jótékony s erőt kölcsönző varázsfénnyel sugározandja be hivatalos pályáját.

A hazai és külesemények tárgyhalmaza igen szűkre szabják számunkra a tért, hogy Ormos Zs. Új-Aradon történt, valóban nagyszerű fogadtatásnak csak minden kiválóbb részleteit is itt közöljük, azért csak röviden említjük föl azokat. Az aradi indóházba megérkezvén, Ányos Sándor szolgabíró és esküdtárs Muntján Gy., Róth László országgy. képviselő, Fröhlich Gusztáv fűskuti földbirtokos és több temesmegyei tisztviselő és földbirtokosból álló küldöttség fogadta. A rövid ebéd végeztével a temesvári vonattal Új-Aradra indult, hol az indóháznál beláthatlan néptömeg viharos éljenzése közt szállt ki a vasuti kocsiából. Itt, mint Temes megye határánál, Bogma Gyula a marosmenti járás főbírája üdvözölte őt egy a megyei lakosság hű érzelmeit tolmácsoló beszéddel, melyre főispán ur röviden, de nagy bensőséggel válaszolt, kifejezve halálját s kitűzött állandó törekvését, e megye érdekeit teljes tehetsége szerint mindenkor előmozdítani. Szavait hosszas éljenzés követte.

S most kezdetét vette a bevonulás, mely a főispán személye iránti tisztelet és ragaszkodás jeleinek szakadatlan láncolata volt, s melynél szívélyesebb ovatiokban aligha részesülhet bárhol egy megyei új kormányzó. Magyar, német és román földművelőkből álló nagyszámú lovas banderium haladt a főispáni kocsai előtt, után és két oldalánál, az ünnepi ruhájukba öltözött banderialisták mindenike kis magyar nemzeti lobogóval volt ellátva, előttük egy igen díszes nemzeti zászló vitetett, mi az egész jelenetnek lélekemelő festői színezetet kölcsönzött.

A városba érve, taraczkövek s a két oldalt sorfalat képező beláthatlan számú közönség szűnni nem akaró éljenzése fogadta az ünnepeit vendéget, a házakról nemzeti zászlók lengtek fel az istenhozottat, a ragyogó nap pazarul szórta melegítő sugarait, mintha az eddig folyton borongó esős időjárás is a maga részéről az ünnepélyesség emeléséhez hozzájárulni akart volna.

A szép stílyben épített városház előtt elvonuló ut közepén egy zöld lombózatból emelt s lobogók s virágokkal gazdagon díszített gyönyörű diadalkapu alatt a roppant nagy menet megállott. Ünneplés csend lett s előlépett Schäffer Antal zádorlaki plébános s magyar nyelven egy-két tartotta azon üdvözlő beszédeknek a főispánhoz, mely szónoki tehetsége, nagy olvasottsága s finom tapintatának egyiránt becsületére válik. E beszéd mind a főispánra, mind a jelenlevő közönségre nagy hatást tett, s mondanunk sem kell, hogy a tetszés számos kitöréseivel lett jutalmazva. Beszéde közben egy ritka izléssel gazdagon aranyozott nagy nemzeti zászlót, mint az új-aradi kerület lakossága által adományozott kedves emléket nyújtott át a főispánnak, melyet az meghatottan elfogadott s válaszában forrón megköszönt.

A német lakosok nevében Zsivkovits Kornél új-bodrogi apát németül, a román lakosok nevében pedig Muntján Gy. új-aradi háztulajdonos románul üdvözölte. A főispán nyomban meglepő folyékonyssággal mind a három nyelven talpraesetten válaszolt, hangsúlyozván, vajha ezen egyetértés, mely ma nemzetiségi különbség nélkül a személyében képviselt méltóság iránt nyilatkozik, a politikai küzdelem terén se ingattassék meg soha, hanem összetett erő- és akarattal igyekezzenek vele karöltve a közös haza és megye békés fejlődését s jólétét előmozdítani.

Ujra megindult a menet, s mint már előbb, ugy most is nagyszámú fehérbe öltözött leánykák száz meg száz virágkoszorút szórtak a főispán felé, a városház valamennyi ablakából a legszebb hölgyek koszorúja kenderlobogtatással fejezte ki üdvözlését, a ritka szép egyenruhában kivonult új-aradi, továbbá német-sz.-péteri, német-sági, keresztési, rétháti, kislaludi stb. lövésztisztületek, külön-külön csapatokban sorfalat képezve, igen szabatosan sikerült üdvözlést váltottak, mindegyik közönség külön zenekara megszólalt az éljenek és „se treaskă“ folyton hangoztat, míg végre a főispán és honoratiorok a vendégcserező esperes főt. Gaith Ferencz lakására bevonultak. A kapu tornácában felállított fehérbe öltözött szép leányka-nővenlékek nevében az egyik (ha nem csalódnunk Ányos szolgabíró ur kedves leánykája) rövid, de értelmesen elmondott kis üdvözlést mellett egy gyönyörű virágcsokrot nyújtott át a főispánnak, mit az fényképe megajándékozásával viszonozott, a többiek pedig szép kis koszorúkat dobáltak elébe. A tisztelkedés még itt sem ért véget, a terület összes bírái a főesperesti lak első emeleti kermében egybegyűlve, itt fejezték ki loyális tiszteletük és ragaszkodásukat.

Némi szünet beálltával a főispán vendég-kíséretével együtt a jólékonysága s egyéb polgári erényeiért köszönetet és tiszteletben álló Spitzer és Pollák czég nagyszerű gyártelepét látogatta meg, s mondanunk sem kell, hogy mindnyájan a legszeretettelőbb figyelem és szívéllyel fogadtattak a művelt két háziur és kellem-dus háziasszonytól.

Esti nyolcz óra után a főt. esperest vendégcserező asztala egyesíté a főispán körül a vendég-

kört, midőn egyszerre egész fényár és harsogó zene hatolt be a nyitott ablakon. Mintegy háromszáz fáklya lobogása mellett egy az egész nagy tért elborító tömeg vonult az esperesti lak elébe, nyolcz vagy tíz zenekar kíséretében.

A csillagos éjben alig lehet szebb látványt képzelni, mint e fáklyás zene volt. A nagy ár megállapodván, ünneplés csend közepette egy ritka jó s képzett szónoknak bizonyított Galya nevű pénzügyi hivatalnok mondott magyar beszédet. Őt követte a derék uradalmi felügyelő Fojtsek Károly ur jeles német beszéddel, végül pedig egy román földész Murariu Nika románul, ki tiszta észjárása, gyönyörű nyelvezete s alkalmoszerű kifejezéseivel az egész hallgatóságot meglepte. A főispán ismét mindhárom nyelven nagy tetszés közt válaszolt, s erre ő és a vendégek a közönség körébe lemenve, a díszes kivilágítás megzemlézésére indultak. Legszebben a városháza volt kivilágítva, melynek balkonjában alkalmoszerű felirattal egy szép transparent is díszelt.

Általában feltűnt az ünneplések minden phasisában uralkodott nagy rend s példaszzerű összhangzat, mi az új-aradi derék polgárság, hatóság s a rendezésben fáradhatlanul működött Ányos szolgabíró urnak egyiránt dicséretére válik.

Mintegy éjfélt felé kezdett a nagy tömegekben fel-alá hullámozó közönség szerte oszolni, hogy másnap korán ismét tanuja lehessen a nagyszerű ünnepléseknek, melyekkel a Temesvár felé induló új főispán mindenütt fogadtatik.

A főispán vasárnapi utjáról, Bessenyei Ferencz temesmegyei derék aljegyző urtól itt következő tudósítást vettük, melyért egyuttal neki hálás köszönetünket fejezzük ki.

Temesvár, 1871. máj. 14.

T. szerkesztőség!

Ormos Zsigmond főispán Új-Aradról történt elutazása alkalmából a tiszai vaspálya társaság külön vonatot adott a főispán rendelkezése alá; a gőzmozdony nemzeti színű zászlókkal volt díszítve, egyikén a zászlóknak „éljen a magyar kormány“, a másikon „éljen Ormos Zsigmond“ felirással. Németághon üdvözölték az új főispánt, Vínán pedig e város lelkes közönsége a legnagyobb ovatiókkal fogadta a fölbogozott pályafőnél, hol Csorba Ákos városi főjegyző igen szép és tartalomdu beszéddel üdvözölte a főispánt. Orzai falván és Merczyfalván hasonlóképp nagyszerűen fogadtattak. Szentendrőn a megyei küldöttség Pottyondy Ferencz másod alispán ur vezetésével üdvözölte a főispánt, ugyan itt üdvözlé sz. kir. Temesvár város küldöttsége; a díszes fogatok hosszú és beláthatlan sora az arad-temesvári országutra kikerkező, Deschan Géza főszolgabíró ur mint a központi kerület főbírája több mint 2000 lovasal várta a főispánt, kit a kerület nevében nevezett főbíró üdvözölt; a városi küldöttségek csatlakozása által óriásivá nőtt vonat fel tizenkét órakor jött a városba és midőn a főispán kocsija, beérkezett, egy negyed 1 óra volt; a vonat beérkezése tehát három óra negyedet vett igénybe.

A zászlókkal feldíszített város legkitűnőbb utcáin keresztül jött a vonat az ó-megyeházhoz hol a megyei közönség már összegyűlve várta a főispánt; ezerek éljen, mint óriási dőre fogadta a férfiat, kit kitűnő észtehetségei, igazságossága és őszintesége miatt meggyünkben még az irányában elfogultak is tisztelnek.

A főispáni lakásban Dr. Vargics Imre élén a megyei bizottmány, egy gyönyörű beszéddel üdvözölte a főispánt, ki meghatva állt azok előtt, kik őt annyira szeretik. Főispán ur kitűnő beszédben köszöntö meg a bizottmány által tolmácsolott érzelmet, kinyilvánítván, miszerint a nagyszerű reformokkal szemben munkássága csak fokozódik, és hogy jelszava leendő jövőben is „tevékenység, igazság és honszeretet.“

Ezután az egyházi, katonaság, város, pénzügy, posta, távirdai stb. hatóságok és privát tarsulatok üdvözlését fogadta a főispán.

Holnap lesz a beiktatási ünnepély, melyet még ma este fáklyás menet előz meg. — Holnapról többet.

Bessenyei Ferencz.

A honvédkerületek új beosztása.

József főherceg ur, mint a honvédség főparancsnoka, a honvédkerületek és honvéddandárok beosztására nézve előterjesztést tett őfelségéhez s őfelsége azt jóvá is hagyta. Ezen előterjesztés értelmében a 7 honvédkerület és 20 dandár következőleg lesz elhelyezve. I. A pesti kerülethez tartozik a) a pesti dandár az 1., 47., 49., 50. gyalogzászlóaljakkal s az 1., 19., 20., 33. lovasszázadokkal, b) az aradi dandár a 7., 9., 11., és 12., gyalogzászlóaljakkal s az 5. és 8. lovasszázadokkal, c) a nagyvárad dandár a 10., 42., 45. és 46. gyalogzászlóaljakkal s a 7. és 16. lovasszázadokkal. — II. A kassai kerülethez tartozik a) a kassai dandár a 37., 38., 39. és 46. gyalogzászlóaljakkal s a 14. lovasszázaddal; b) a sátor-alja-ujhelyi dandár a 35., 36., 40. és 41. gyalog-

zászlóaljakkal s a 15. lovasszáddal: c) a szathmári dandár a 33., 44. és 37. gyalogzászlóaljakkal s a 17. 18. lovasszáddal. — III. A szegedi kerülethez tartozik: a) a zombolyai dandár a 2., 8., 13. és 14. gyalogzászlóaljakkal s a 2., 3., 4. és 34. lovasszáddal; b) a szegedi dandár a 3., 4., 5. és 6. gyalogzászlóaljakkal s a lovasszáddal; c) a csákvai dandár a 15., 16., 17. és 18. gyalogzászlóaljakkal s a 6., 9. és 35. lovasszáddal. — IV. A pozsonyi kerülethez tartozik: a) az ipolyági dandár az 51., 52., 61 és 62. gyalogzászlóaljakkal lovasság nélkül; b) a budistini dandár az 53., 54., 55. és 56. gyalogzászlóaljakkal s a 22. és 38. lovasszáddal; c) a pozsonyi dandár az 57., 58., 59. és 60. gyalogzászlóaljakkal s a 21. és 37. lovasszáddal. — V. A kolozsvári kerülethez tartozik: a) a nagyszebeni dandár a 19., 20., 21. és 29. gyalogzászlóaljakkal lovasság nélkül; b) a brassói dandár a 22., 23., 24., 25. és 26. gyalogzászlóaljakkal s a 11. és 36. lovasszáddal; c) a kolozsvári dandár a 22., 23., 24., 25. és 26. gyalogzászlóaljakkal s a 12. és 13. lovasszáddal. VI. A budai kerülethez tartozik: a) a budai dandár a 63., 64., 65. és 71. gyalogzászlóaljakkal s a 22. és 24. lovasszáddal; b) a pécsi dandár a 66., 67., 68. és 69. gyalogzászlóaljakkal s a 27. és 39. lovasszáddal; c) a nagykanizsai dandár a 70., 76., 77. és 78. gyalogzászlóaljakkal s a 27., 39., lovasszáddal; d) a soproni dandár a 72., 73., 74., 75. gyalogzászlóaljakkal s a 25., 26. lovasszáddal. VII. A zágrábi kerülethez tartozik: a) a zágrábi dandár a 79., 80., 81. és 82. gyalogzászlóaljakkal s a 29., 30., 31. és 33. lovasszáddal.

Távoli és közeli nézet Nyáry Pál haláláról.

Helfy Ignác két napot töltött Turinban, Kossuthal több tárgyról beszélgetett, s a többek közt ezeket írja a „M. U.”-ban:

„Rendkívüli nagy, mondhatom megrázkodtató benyomást tett reá (t. i. Kossuthra) Nyáry Pál tragikus halála. E szomorú tárgyra többször tért vissza társalgásában. Pótolhatatlan veszteségnek nevezte ezt a hazára nézve.

Az ürt, melyet Nyáry hagyott hátra — mondta ismételve — nem tölti be többé senki. Ő egyike volt a keveseknek, az utolsóknak, s talán az utolsó, ki ősi alkotmányunk szellemét az ujkor szellemének keretébe illesztve, felfogta, magába szította s annak idején megtestesíteni is tudta volna. Mint adminisztratív tehetség pedig — tudtá hozzá — minden habozás nélkül mondom, hogy nemcsak nincs közöttünk senki hozzáfogható, persze magamat sem véve ki, de még csak megközelíthetileg sincs. Ha az isten még egyszer megengedi nemzetünknek, hogy azt mondja: no most megszervezzük az országot igazi nemzeti alapon — majd csak akkor éreznék milyen ürt hagyott hátra Nyáry Pál.

*

Ugyancsak Nyáry haláláról Várady Gábor így ír a „Máramaros”-ban:

„A pesti vízvezeték megtekintésére rándultunk ki számosan. Szép tavaszi napunk volt. A társaság vidám tagjai élezt élezzel viszonzotak, a derült kedély általános vala. Én nem tudtam nevetni. Lelkemre egy gyászos gondolat borult, a Nyáry Pál emlékezete.

Sajátszerű, hogy mióta az a borzasztó esemény megtörtént, nem nézhetek alá magas ház ablakából, a budai vár faláról, vagy bárminő más emelkedett pontról, (pedig nekem, a hegyek fiának ez egyik legkedvesebb időtöltése) anélkül, hogy emlébe ne álljon a sötétarcsu athléta, örökké mosolygó szemével. A kőbányai sziklapartok, melyeknek számtalan ilyen fekete emléktáblát állítottak elémbre.

Ezért kerulte a mosoly a vigasztól ellenkező irányba törekvő gondolataimat.

De hát miért is választotta Nyáry éppen ezt a halálnemet? Ezt kérdezik mindenfelé... Miért iparkodott magásra jutni a különben is fenn, magasan álló férfi, hogy annál nagyobb zuhanjon alá?

Engem azonban nem bánt a tünődés, hogy mit felelek a kérdésekre.

Rohanó folyam habjaiba, vagy az Aetna-törkénybe temetkezett-e valaki; szögözzel vagy nicotinnal metszette-e el élete szálait; accéllal vagy olommal furta-e át szívét: mind ez mellékes lehet előttem.

Nem a miképen, hanem a miért tolul lelkeim elé.

Es erre rögtön megtaláltam a feleletet, melytől kissé enyhülni kezdett keblem maró fájdalma.

Nem ismeretlen előttem az anyagi gondok súlya: de egy Nyáry nem roskadhat le alatta.

A barátok iránti gyöngéd figyelem és kimélet nemes lélekre mutat: de hisz az élő sokat, mindent tehet vala e vágya létesítésére, míg a gyászokorsó ezt az utat is egészen eltorlaszolja.

Nyárynak nem e gondok nem e gondolatok okozták halálát; bár ő maga is ezekben keresi s véli feltálatni azokat. Parányi súlynak voltak ezek világot átléelő erős lelkének szárnyain.

Nyáryt a honfigondok lankasztották el; a remény, az ő reménye végsugarainak aláhanyatlása ölte meg.

Sokszor találkoztam e férfiú becses bizalmával; nem ritkán közölte velem legbensőbb gondolatait: s ezekből arra a meggyőződésre jutottam, hogy majd mindenben optimista, de egyben, főleg 3—4 éve óta, mindig pessimista volt, és ez a haza sorsa, jövője.

Alig volt a politika körében vagy azon kívül tárgy oly komoly, hogy ő talán tréfás vagy kedvező oldalát föl nem találta volna. Dolgozó méh volt az ő lelke, mely a legmérgesebb növényből is mézet szív. De ha mostani politikai constellációinkra, hazánk állapotára, jövőjére került a beszéd sora: rendesen ezzel végezte: „Nem lesz ebből, barátom, nem lesz belőlünk soha semmi!” És ekkor kérészerű mosoly vonult el ajkain, szemeit a földre szegezte és néma lön.

Nincs oly anyagi súlyos gond, amelyet Nyáry elnéve bírt volna, míg lelkét a haza fölvirágzásának reménye táplálta. És viszont nincs oly parányi szunyog csipés, amely nem vált volna terhére, midőn a remény pislogó mécsét tovább élesztgetni már nem bírta.

Ez az én meggyőződésem.

„Küzdenék, szenvednék még tovább is,” így kiálthatott föl: „de miért?”

Nem látott célt maga előtt; eldobta fegyverét s összerokadt.

Legyen örökké áldott az ő dicső emlékezete, és soha ne valósuljon az ő baljósata!

Országgyűlési tudósítás.

Pest, május 13.

(i. x.) Elnök: Somssich Pál dél előtt 9 óra után nyitja meg a képviselőház mai ülést.

(Napi rend: Az elsőfolyamodású kir. törvényszék és járásbírószékek felállításáról tjravaslat részletes tárgyalásának folytatása.)

A kormány részéről jelen van: Szlávay József, Gorove István, gr. Festetics György.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesített.

Kérvények bejelentése után a pénzügyi bizottság a miniszterium által beadott póthitelről jelentést mutatja be.

Irányi Dániel a vallás szabadgyakorlatáról tjravaslatnak az osztályokbani mielőbbi tárgyalatát kéri, valamint a főrendeket a testi büntetések eltörléséről szóló tjravaslat — haladéktalan tárgyalására kivája felszólíttatni.

Ghyczy Kálmán azt véli, hogy Irányi indítványát a jövő iles elején tegye meg.

Zsedényi Ede kéri az elnököt, mikor fog ezen ülésszak bezárattatni.

Elnök: jelenti, hogy erről hivatalos tudomása, nincsen.

Napirendre térvén a ház, mint első szónok:

Csiky Sándor emel szót és kinyilatkoztatja, hogy csakis „szárazon” (!) adandja elő azon indokokat, melyek miatt a szóban levő szakaszt el nem fogadhatja. A kormány csakis „provisorice, problematice” jár el. — A kormány nem igazságszolgáltatásról, de „igazsághatározásról” gondoskodik csupán. Teljhatalmat csak rendkívüli viszonyok közt lehet a kormánynak adni, ha p. o. dőghalál vagy egyéb vész dülne a hazában; de nem lehet ezt most tenni, mikor normalis viszonyok közt élünk napjainkat. — Simonyi Ernő módosítását pártolja.

Radó Kálmán, szűzbeszédét mondja el szavazata indoklására. — A 25-ös bizottság munkálatának tárgyalását, már csak azért is óhajtott volna, hogy választókerülete érdekeitől sikra szállhasson; — de változván a helyzet, benyugszik e munkálat mellőzésebe. — Ha a kormány havak előtt teszi azt, mit most kíván: úgy törvénykezési reformunk már is folyamatban lenne és bizony több száz ezer forinttal olcsóbban, mint most. A közp. bizottság által megállapított l. §-t elfogadja.

Tisza László absolutisticus eszközt lát a kormány jelen óhajában. A csak azért kívánja ezt, hogy tőle nem csak az függjön, hol legyen törvényszék, hanem az: ki legyen a bíró és még az is: mikor állítsák valahol ily bíróság fel. Reményét fejezi ki, illetőleg óvatást nyilváníti: nehogy a min. a nyert hatalmat arra használja fel, hogy ezzel Erdély területi érdekeit csorbítsa. — Pártolja Mocsáry indítványát. (Helyeslés — balról.)

Hoffmann Pál személyes ügyben szólal fel, mert előtte szóló „tanári” minőségét hozta fel; ily kifejezéseket viszaütasít.

Erre Tisza László felel.

Eber Nándor mutatja, hogy Angolhonban is hasonlólag tettek ily ügyekben, mint most nálunk. — A törvénykezés jóságát, nem a bíróságok mennyisége, hanem a bírák minősége teszi. — Ily szervezkedést kell nekünk is előbb-utóbb létesítenünk; — mert ha ily irányban nem haladunk, soha alkotmányos nemzet nem leszünk. Hiszen régibb intézményeink nem voltak egyebek, mint egyes bíróságok; maga a régibb kir. tábla sem volt más, mint a törvényszék országbíró melletti esküdtisék. (Ellenmondás — balról.) Tudja, hogy ideáljának nem igen kedvezők a jelen viszonyok, mert évek hosszú során át ez irányban nem fejleszthettünk bírói kart; s ha erre mégis van egy reménysugara: az onnan van, mert törvénykezési rendezésünk, — melyet eddig létesítettünk — az idegenesség jelegével bír; — míg az alkotmányosság üdítő szelleme minden intézményt át nem leng, addig fictio marad nálunk a valódi alkotmány. — Épen az idegenesekben látja azon eszköz, mely bennünket a valódi alkotmányos törvénykezésre vezérelend. — Pártolja a közp. bizottság szerkesztetét.

Dietrich Ignác mindennek előtt, előtte szóló állítására, megjegyzi: hogy a „Corpus juris” tanusága szerint, nálunk mindig társas bíróságok dívtak és ezek a nemzet geniusává lettek már. — Ő éppen a folytonos idegenességben látja hazai törvénykezésünk fő hiányát. — Az országgyűlés csak abban adhat a kormánynak felhatalmazást, mely ügyekben a ház még nem intézked; de óvat tesz a nemzet nevében, hogy a miniszterium törvényjavaslataira felhatalmazni lehessen; — de a bírói formát sem lehet a törvényen kívül megváltoztatni. — Általában adatok hiányában úgy sem lehet e tárgyhöz alaposan szólani; ezen hiány — a baj, nem pedig azon állítólagos időközvidség. — A miniszter felhatalmazásából alakult bíróságokat senki törvényeseknek elismerni nem tartozik, — hiszen a miniszterről függ csupán, mikor csinál ezekből tabula rasa-t. — De a szóban forgó szakasz által, a ház önmagával is ellentétbe jő.

Szólok sem tartja jónak a 25-ös bizottság munkálatát, s meg van győződve, hogy a provisorium akármilyen jó lesz, csak ártani fog, mert a mostani bírák — bár gyengék is vannak köztük — annyira belejötték a teendőbe, hogy ezeket bolygani még jó ideig nem lesz tanácsos. Ez okból Simonyi módosítványához sem járul feltétlenül. Az

egyetlen mód, melyszerint a bajon most segíteni lehetne, az volna, hogy a bírói hatalom gyakorlásáról szóló törvény megszüntetnék és a törvényhatóságok és községek régi jogaikba visszahelyeztetnének.

Halmossy Endre az ellenzék szónokai-val szemben azon meggyőződésben van, hogy e szakasz nem ellenkezik az alkotmányos elvekkel. A meghatalmazás a mely ezzel a miniszteriumnak adatik, a tvhozás körébe tartozik ugyan, hanem az ellenzék javaslata sem felel meg az idézett törvénynek, s a jobboldal egészben csak tovább megy a meghatalmazásban, mert a célszerűség okai mellett szólunk, s más continentális alkotmányos államok példái vannak előtte.

Csanády Sándor nem fogadná el a közp. bizottság javaslatát még akkor sem, ha nem a jelenlegi kormány, mely hivatásának oly kevéssé felel meg, hanem az ellenzék elveit valló miniszterium számára indítványoztatnék ily meghatalmazás. E megbízás nevéssé teszi a képviselőtestületet, kigunyolja az alkotmányosságot. Pártolja Simonyi módosítványát.

Péchy Tamás ellenzi a bizottság javaslatát, mert csak rendkívüli okok menthetnék ki azt, hogy a törvényhozás teendőivel a miniszteriumot bizza meg. Eber Anglia példájára hivatkozott, de ott az alkotmányos érület oly nagy, hogy ahoz a mi államunkat hasonlítani nem lehet. Az ott levő körülmények között a törvényszékek berendezése kisebb fontossággal mint nálunk, hol a törvénykezési eljárás iránti bizalom csak kis mértékben van meg. — Legfőbb érv azonban, melyet a jobboldal hangoztat az, hogy a 25-ös bizottság munkálata szerint ez évben nem lehetne életbe léptetni a bíróságokat. Ezt szóló nem foghatja fel, miután ismételve az mondatot, hogy a kormány a 25-ös bizottság munkálatát fogja alapul venni. Miért ne fogadhatná el tehát a képviselőház, mint törvényt? Hiszen a munkálat készen van és egyik részről sem tételt ellene valami nagyszerű ellenmondás. Tan egyes kitűzött székhelyek megváltoztatására nézve egyes szónokok felszólaltak volna, de keresztülvélre hosszabb tárgyalásra aligha lett volna szükség, mint a mostani; sőt azóta a képviselőház valószínűleg keresztül is ment volna a munkálaton.

A második érv, mely e munkálat ellen felhozott a finansziális szempont, szintén nem állja ki az erős bírálatot. Kiseb érdekű pénzügyi kiadásoknál a ház nem volt annyira scrupulosus, mint e nagy horderejű kérdésben.

Az sem áll, hogy az a legidegenesebb intézkedés, mert legalább is egy év leforgása kell arra, hogy ezen területek maguk illető székhelyein a szükséges adatokkal és iratokkal el legyenek látva, vagyis, hogy a jelen törvényszékektől minden ügy az illető törvényszékekhez adathassék. Ezen legidegenesebb intézkedés beállítását pedig az fog következni, hogy egy év múlva ismét vissza vétetik és megint újra egy évig fognak az iratok circulálni. Szükségletlen fejtegetni, hogy bonyolodott törvénykezési helyzetünkön ez nem igen fog segíteni. Pártolja Mocsáry indítványát.

Tancsics Mihály a kormány eddigi működéséből nem merithette a bizalmat, mely ezen felhatalmazást, még ha törvényes volna is, kimentené. Simonyi módosítványára szavaz.

Farkas Alajos nem fogadja el a bizottsági javaslatot, mert az alkotmányosságon rést tör, mert a miniszteri önkénynek tág tért nyit, mert a miniszteriumban nincs meg a kellő szervezési képesség és végül, mert nem opportunus. Mocsáry indítványát pártolja.

Szokol Károly a bizottság szervezete mellett nyilatkozik.

Vécsey Tamás látva, hogy a többség megállapodása folytán a kölcsönös kapacitálás útja be van vágva, röviden a 25-ös bizottság munkálata mellett adja szavazatát.

Patay István Simonyi indítványát pártolja. A 25-ös bizottság munkálatával a többség, miután az egész szavazással együtt meg van győződve, hogy az rossz mű, úgy tesz, mint a savanyu almával, nem mervén beleharapni, másnak adja. A miniszter pedig még rosszabbra fogja tenni.

Szontagh Pál (csanádi) T. ház! Részemről is méltánylom az idő előhaladottságát és figyelembe tartom azt, hogy ezen tárgy ki van merítve, s így egyedül arra szoritkozom, hogy egy képviselő társam előadására reflectáljak. Ezen előadásból is csupán egy eszmét veszek ki, amelyre igen röviden kívánok megjegyzést tenni. (Haljuk) Ez t. képvis. társam Eber Nándor, ki igen helyesen mondta, hogy nem elég magában az, ha valamely nemzetnek alkotmánya van, hanem, hogy azon kell igyekezni, hogy alkotmányosságra és alkotmányosságban neveltessek, szóval, hogy alkotmányos érületet hussá és vérré válják és ennek illusztrációjára élő példaként Angliára hivatkozott. Már most azt kérdelem tőle, hiszi-e azt, hogy azon eljárás, mely éppen a fennforgó ügyben követtetett és követtetik jelenleg, az alkotmányos érület erősítésére van számítva? (Helyeslés bal felől.) Én ennek éppen ellenkezőjéről vagyok meggyőződve.

Tekintünk röviden azon procedurát, mely e tárgy körül követetik. A 25-ös bizottság magának a kormánynak iniciatívája folytán jött létre. A kormány osztolni kívánván felelősségben a képviselőházzal, maga initálta e bizottság kiküldését, hogy elintéztessék a törvényszékek és járásbírószékek ügye. Később ismét eltért ettől, és a képviselőháznak, úgy látszik, többsége azt akarja, hogy ez ügy elintézése a miniszterre bízassék. Mire mutat ez? Ez mintegy bevallása annak, hogy mi nem vagyunk képesek arra, amire a miniszter kiválóan képesnek hitte az országgyűlést és ennél fogva visszahárítjuk az egészet annak vállaira.

Csak azt kértem Eber Nándor képviselő urtól, vajjon az ily eljárás az alkotmányos érület fejlesztését az alkotmányosságéval való — hogy úgy mondjam — biztos megletelepéssel eszközöli-e, előmozdítja-e? (Tetszés bal felől.)

Megvagyok győződve, hogy oly országokban is, hol alkotmányos formák épen nem léteznek, támadhat, fejlődhet alkotmányos érület. Azon németben, ki a porosz király szándékolt törvényellenes eljárása ellenében a berlini Kammergerichtre hivatkozott, volt alkotmányos érület, pedig abso-

lut államban élt. Azon parlament azonban, mel maga mondja azt: nem vagyok képes erre, nem tudok ennek megfelelni, félek ezen tárgytól, azon parlament abdicál, abban nincs alkotmányos érület. (Élénk tetszés bal felől) És az ily eljárás nem neveli az alkotmányos érületet, hanem deprimalja a kedélyeket. (Élénk helyeslés bal felől.) Ugyanis t. ház a beavott tehetetlenség soha sem gerjeszt tiszteletet, soha sem kelt föl bizalmat, az első sorban mindig bizalmatlanságot, második sorban elidegenítést, és végső sorban megvetést fog eszközölni. (Helyeslés bal felől.) Ha ezen tendenciában haladunk, akkor nem fogja többé kiverni soha senki Magyarország közvéleménye, vagyis a nép közvéleményéből azt, hogy mi nem vagyunk igazán alkotmányos testület, hanem vagyunk talán — megköhkenve mondom, de ki mondom — országos vásár, hol különböző érdekek felett trans-actiók üzetnek, és mikor valami előtt megijedünk, egy gyenge ember vállaira hárítjuk, hogy végezze ő el. (Élénk helyeslés bal felől.) Ugy látszik — legalább a benyújtott törvényjavaslatok gyakran felkeltik azon hitet — mintha Bach bárónak, ezen immár historicussá vált embernek egyénisége és politikai életet szándékoltnak rehabilitáltatni.

Magában Bach kormányzása idejében volt itt alkotmányos érület. A reactió idézte azt elő, az ellenhatás folytán támadt alkotmányos érület, s meg kell vallani, hogy egy tragikai sors mindig nem oly valami, ami elidegenedést, — hogy úgy mondjam — meghidegültést támaszt az emberben. Bach báró valóban tragikai személyiség lett. Rosszul választotta az eszközöket, megbukott azon eszméjével, melynek hőseül kívánta magát tekintetni és felavattatni, megbukott az egységes nagy német birodalom alkotásának eszméjével, és dacára azon igen kisszerű dolognak, hogy Rómában meztülálosan vezekelt, mégis tragikus hős marad.

De azon eljárás, melyet mi követünk, midőn egy egész nagy testület, egy parlament, mely magának, az ő többsége választottjainak javaslatára bizottságot alkot, arról később lemond s azt mondja: „nem akarok darázsészekbe nyulni” — ez is drámai előadás, de ez nem tragikum, ez valóság, gal úgy fog feltűnni és a részrehajlatlan történetíró úgy fogja feljegyezni, mint egy igen szálnalmas marionett-játékot, melyet magyar nyelven paprika Jancsinak hívnak. (Élénk derűltség és helyeslés bal felől.) Ebben én nem kívánok részt venni és azt hiszem, rövid előadásomban nem tértem el a tárgytól, nem egyedül csak arról szóltam, mit szül az én egyéni nézetem szerint és mennyire erősbiti az alkotmányos formákba vetett bizalmat az alkotmányos gépezet, mely iránt pedig való tiszteletet, nézetem szerint áhitatot kellene felkelteni az ily eljárásnak. Én az első §-t amint a központi bizottság szövegét elvetem és kérem a t. házat, méltóztassék Mocsáry t. képvis. ur indítványát elfogadni. — (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Edér István röviden a közp. bizottság javaslatára ellen nyilatkozik.

Szólásra többen nem levén felirva:

Horváth Döme igazságügyminiszteri képviselő hosszabb beszédben szól a két beadott módosítvány ellen s a központi bizottság javaslatára mellett.

Simonyi Ernő mint indítványtevő utolsó emel szót beadott módosítványa mellett s az ellene felhozott érveket cáfolja. Beszède végén újra felhívja a kormánnyt azon nagy változtatásra, melyet szándéka keresztül vitelével elő fog idézni. Szólok kiszámította, hogy egészben 9164 egyén fog alkalmaztatni s ha az országra nehezől új teherből eltéktünk is, reményli-e a kormány, hogy ily bizonytalan állás mellett, mely csak két évre van biztosítva, oly embereket fog kapni, melyeknek szükségese arra, hogy az igazság szolgáltatás céljai eléressenek, hogy független, qualificált, becsületes s minden tekintetben kifogástalan bírák alkalmaztassanak?

— Miután még Halmossy Endre félremagyarázott szavait igazítja ki, elnök az idő előrehaladottsága miatt bezárja az ülést. A legközelebbi ülés hétfőn d. e. 9 órakor lesz; a központi előadó zárszava után névszerint szavazás.

Franciaországi ügyek.

A versaillesi csapatok, mint az alább adott harcztéri tudósításokból kitűnik, mind jelentékenyebb előnyöket vívnak ki Páris falai alatt, úgy hogy nem épen lehetlen, miszerint csakugyan beteljesül Thiersnek a nemzetgyűlésen tett azon ígérete, mely szerint május 19-dikén a parlamenti csapatok megtarthatnák a fővárosba bevonulását. Különb Mac Mahonnak 12-éről keltetett napi-parancsa a hadsereghez szintén azt lát-szik kílátásba helyezni, és Versaillesban csakugyan azt is következtetik abból, miszerint a vörösök uralmának napjai meg vannak számitva. E napi-parancs ugyanis így szól: „Katonák! Ti megfeleltetek azon bizalomnak, melyet Franciaország bennetek helyezett. Bátorságot és erélytök győzelmeskedtet a nehézségeken, melyeket az általunk az idegenek ellen előkészített minden eszköz felett rendelkező felkelés vetett elibetek.”

A napi parancs előszámitja ezután a hadsereg által az utóbbi időben véghez vitt haditettek, a 3000 fogoly és 150 ágyú elfoglalását, és hozzá teszi: „Az ország örömmel üdvözlö az általános kivívott előnyöket és előléli tekintet azokat arra, miszerint a sajnálatos harc vége felé közeledik. Páris felhív bennünket, hogy szabadítsuk meg azon kormányt l, mely elnyomja. Rövid idő alatt feltűzendük nemzeti zászlóinkat a bástyákra, és helyreállítandjuk a rendet, melyet Franciaország és egész Európa óhaj. Katonák! Tíredemesekké tettétek magokat a haza halálijára.”

Mialatt azonban a párisi felkelés láthatólag vége felé jár, és a vörösök teljes legyőzete már csak néhány nap kérdése lehet, hacsak rendkívüli események nem rontják meg a versaillesi terveit: a Thiers-kormánynak nem kevésbé veszedelmes ellensége látszik kikerülni akarni a legitimisták köréből. Chambord gr. ugyanis, az idős Bourbon-ág feje, egy a klerikalis „Monde”-hoz intézett iratban páratlan arczatlansággal mint jelölt a francia trónra, mutatja be magát. Határozottan megcáfolja azon híreket, melyek arról

szárnyaltak, mintha e Bourbon-ivadék meg akar-ná Franciaországot kimélni boldogítási-műve-leitől. Nem, ő hivatva érzi magát a megváltó sze-repére és visszaadni a vallást egyetértést, és békét azon országnak, mely csakis az isteni-gondviselés és a jezuítismustól történt elpártolása folytán (!) süllyedt oly mélyre. Remélhető azonban, hogy Franciaország Chambord gr. urát, vagy inkább V. Henriket, mint őt pártja nevezi, még élesebb fogadtatásban fogja részesíteni, mint ezt Delescluze és társaival tette.

Versailles, máj. 12. A délután folytá-ban a convent csapatai elfoglalták Oisseaux-t, Issy mellett. Sok felkelő öletett meg és fogatott el; 3 ágyu vétetett el tőlük. Pouyer-Quertiernek egy sürgönye jelenti a békefeltételeket, és tudtul adja, hogy ő Mainzban és Kölnben időzik, hogy a foglyokat meglátogassa, és azokat segé-lyezye.

Páris, máj. 12. A jóléti bizottmány pro-clamatioja tudtul adja az Issy átadásánál fölfede-zett árulást, valamint azt, hogy egy kaput szán-dékoztak megnyitni. A véteksek legnagyobb-részt elfogattak. Egy haditörvénszék álladón ülöszö.

Berlin, máj. 10. Bismarck a tegnapi biro-dalmi gyűlésben nem adott kimerítő közléseket a békeszerződés iránt, minthogy beszédét légzési baja miatt, meg kelle rövidítnie. — Anémet csapatoknak az északi erődökben maradása a francia kormány határozott kívánatára történt. Fabrice tbnak meg-hagyatott, hogy Páris éjszaki részéről is tisztítsa el a felkelőket. A németek a versaillesi kormánynak fegyvereket és lőszerket adnak rendelkezésére. A foglyok viszsaszállítása már e hó 13-kán megke-zdődik.

Versailles, máj. 12. A roueni lapok Pouyer-Quertiernek Mainzban kelt következő sürgönyt teszik közzé: A béke alá van jegyezve; a keresk. szerződésék megsemmisítettek, a tariffák ugyanazok lesznek, mint a többi nemzetek nézve hatályban levők. Az átengedett területrészek vas-utai 325 millióért eladatnak; egyezéség jött az iránt létre, hogy a thionville-luxemburgi vonal a német kormány birtokába menjen át; a keleti vasp. tár-saságnak szabad választása van a st.-louis baseli vonalat megtartani, vagy azt eladni. Mi megtartjuk a kereskedelem szabadságát. A foglyok a lehető leggyorsabban fognak haza szállíttatni. Jelenleg Mainz és Kölnben tartózkodunk a foglyok meglá-togatására és az inségések gyámolítása végett.

A „Monde“ Chambord grófnak egy iratát te-szi közzé, melyben ő sajnálatát fejezi ki a polg. há-boru fölött; fölhívja a francziákat, hogy egyenet-lenkedésüket, és gyűlöletüket feledjék, és legalom-nak nyilvánítja azt, hogy ő lemond azon szerencséről, Franciaországokat megmentetni. Az elvek ab-banhagyása okozta a szerencsétlen csapásokat, — mondja továbbá — Franciaország józan észjárása monarchia után törekszik. Nem való, hogy ő kor-látlan hatalmat akar magának tulajdoníttatni. Végül számos ígéretet tesz: mint fogja ő boldogítani Fran-cziaországot.

Páris, máj. 12. Thiers házából a butorzat elszállíttatott. Delescluze a közp. bizottságot vég-kép odahagyta. Bizton állítják, hogy a közp. bizott-ság lemondását a hadi igazgatásról visszavonta. Moreau a hadügy polg. delegatusa beadta lemond-ását. Hire jár, hogy a versaillesi csapatok bevet-ték a vanvesi lyceumot, és hogy a felkelők teljesen kiűritették az erődöt.

Páris, máj. 13. Az unio-liga a követendő magatartásról tanácskozik azon esetre, ha az az os-tromlók a várfalakat át lépik. A rendőrség elővi-gyázati rendszabályokat léptet életbe a nemzetőr-ség közt netán előforduló commune-ellenes izgatá-sok ellen.

Versailles, máj. 12. (A nemzetgyűlés ülése.) Az apr. 18-a óta Páris zarála helyezett köz-és magántulajdon elidegeníthetlenségére vonatkozó törvényaslat 515 szavazattal 22 ellenében elfogad-tatott.

Páris, máj. 12. A „Moniteur,“ „Univers“ és „Spectateur“ elnyomattak. Delescluze egy je-lentésében mondja: A várfalak eléggé vannak megőrizve, a jó tartaléksükség esetében minden támadást visszautasíthat. A issyi hadállást illetőleg változás nem történt. A Vanves erőd kissé veszély-nek van kitéve, az azonnal kiűritetteti, Wroblevski által szuronynyal vétetett be és a versaillesiak ki-űzettek belőle. Schölicher az ellenséggel való egyet-értéssel vádoltatik.

London, máj. 12. A „Times“ egy cikke megezáfolja azon hirt, hogy Frankfurtnban egy francia kölesön köttetett volna. Valószínű, hogy a hadikárpótás első részletének lefizetésére köl-csönt föl sem fognak venni.

Versailles, május 13. A versaillesi csapatok a mult éjjel elfoglalták az issyi seminari-umot. Favre és Pouyer-Ouertie tegnap este ide ér-keztek.

A münheni vallásmozgalom.

München, május 12. A városi tanács mai üléseben elhatározatott, hogy a felső-bajországi kerületi kormány megkeresendő, hogy a városi felsőbb leánytanoda vallástanítóját, Strebert, a vallástanítástól azonnal távolítsa el, ellenkező, esetben a tanács maga fogja Strebernek az iskolába való belépést eltíltani, és végső esetben a felsőbb leánytanodát, mint községit, teljesen felosz-latná. Streber egyuttal vallástánit a Vilmos gym-nasiumon és a történelem tanára, — és, mint be van bizonyítva, a vallási oktatásban, valamint prédikációiban, önszántából a csalhatalansági tant adó elő a tanulóknak; és felolvasa a klerus ellen kiadott pásztorlevelet és a Döllinger elleni exkom-munikáló bullát.

A tanács elhatározá továbbá, hogy csak oly vallástanítókat alkalmazand, kik reserválist állít-nak ki a csalhatalansági dogma ellen; vagy eset-leg világiakat bizand meg a vallásta-nításával. A tanács elhatározá végül, hogy meg-keresi az államkormányt, miszerint adjon ki al-kalmazkodás végett szabályokat, melyek a népi-skolákban tanított csalhatalansági dogma ellen a

szülék által beadott számtalan óvásokkal szemben a tanítók részéről követendők lesznek. Továbbá kérdés intéztetik az államkormányhoz, hogy vaj-on az új vallásian által indokolt elmaradás a hitta-nítási előadásokról iskolai mulasztásként fenyiten-dő-e és mi legyen a teendők azon tanítók irányá-ban, akik a csalhatalanságot hirdetik.

Legujabb

Páris, május 13. A commune Delescluze, Floquet és Vermorel tagokat, később ismét a jólét-bizottságot bízta meg a Thiers proclamatiojára adandó válasz szövegezésével.

Páris, május 14. Schoelcher és Floquet pol-gárokat a commune elfogatta. — Egy külön bizott-ság küldetett ki Napoleon hg ingóságainak össze-írására.

Páris, máj. 14. A St.-Laurent egyház kriptájában 16 női csontváz találtatott; egynek koponyáját dus szőke haj fűdi, szájában arany be-tűző mesterséges fogak vannak.

London, máj. 14. Napoleon Lee londoni (Lambeth) lelkész s több egyháziak üdvözlő sorá-íra így felelt: „Ha a hazám szerencsétlensége ál-tal okozott fájdalmak enyhülhetnének, az élenk rokonszenv, melyet Angliába érkezve találtam, reám nézve valódi vigasz lenne. Önöknek hozzám intézett sorai mélyen meghatottak. Fogadják érte uraim, köszönetemet!“

Bécs, május 14. A huszonnyolcz püspök részéről a császárhoz intézett és a mai reggli la-pokban megjelent feliratot illetőleg már Beust gr elutazása előtt azon megállapodás történt, hogy a kabinet eddigi politikai irányát eme felvetett kér-dés legkevésbé sem fogja megváltoztatni.

Ujdonságok.

* Gróf Ráday egyik, jelenleg városunk-ban székelő vizsgáló birója Kovács J. ur fárad-hatlan buzgalom és tapintattal működik a vidé-künkön régebben és újabban a vagyon és életbiz-tonság ellen elkövetett büntények okozóinak kipu-hatolásában, s működését az egész város és me-gye lakosságának érdekében a legszebb siker kö-veti. Így többi közt tegnap is a városházától négy, a megyeházától több mint husz jó madarat szállít-tatott kellő fedezet alatt Szegedre. Erélyessége foly-tán több már évek előtt örökre elveszetteknek hitt tárgyak kerültek vissza jogos birtokosaik tu-lajdonába, s mondhatni, hogy ezen üdvös erélyes-ségnek hatása alatt oly kitűnő lábon áll vidékünk minden irányában a vagyon és életbiztonság, mint még soha, s azért ha csak az eddig elért eredmé-nyeket tekintjük is, szépítés nélkül elmondhatjuk, hogy gr. Ráday és jeles kőzegei nagy érdemeket szereztek maguknak a közbiztonság körül.

* Az aradi hölgyek és fiatal embe-rek előtt oly kedves emlékbem álló városligeti, a helybeli főgymnásiumi ifjuság által rendezett má-jálisok sorozata ez évben sem szakad meg, hanem teljes fénnnyel ez idén is jövő hó 1-én a vá-rosligetben meg fog tartatni. A meghívók már szétküldtek s az egészenk elrendezését magára vállalt bizottság gondoskodand, hogy a mult évek-ben szerzett jó hírnév e tekintetben nemcsak hogy csorból ne szenvedjen, de lehetőleg még gyarapi-tassék.

* Az aradi m. k. pénzüggyi ga-zgatóság által Ajtók János a nagy-hal-mágyi m. k. adóhivatalhoz III-ad osztályu segéd-tisztét, ideiglenes minőségben, neveztetett ki.

* A helybeli általános mun-kásegylet új helyiségbe költözvén át, a he-lyiség fölavatása czéljából május 20-án (szomba-ton) egy estélyt rendez, melyen dal- és szavalato-kon kívül néhány műkedvelő a „Süketnek kell lenni“ című 1 felvonásos bohózat-ot is elő fogja adni. Végezetre bengáli fény mellett, nagy néma-képlet, azt pedig jó magyar zene közreműködése mellett tánczigalomb fogja követni. Belépő-díj személyenkint 50 kr. Az egylet új helyisége, hol az nap és este jegyek válthatók: Tökölly-tér, a lutheránus hitközség földszinti utczára eső helyi-ségében van.

* A színház köréből. A várva várt Pauli-pár, ha valamely különös gátló körül-mény közbe nem jő, holnapután (csütörtökön) kezdi meg „A fekete domino“ című kedves zenéjű dal-műben vendégzsereplését. Mint értesülünk, Insti-toris Kálmán helybeli ügyvéd ur leend szíves a barriton-szerepeket énekelni, csakhogy a rég nél-külözött operai előadások megcsontkítanul végbe-mehessenek. A szép hangu énekesnek előre is kö-szönetet mondunk szívélyes közreműködéséé kérésé-geért. — Az arenakerti előadás mult vasárnap sze-renccsösen végbement, anélkül, hogy a felhők már nagyon is sok könyhullatásukkal a Klischign maj-molásain jóízűten kacagzó szépségűm közönséget szétgurasztották volna. Boro s, mint legtöbbször, sok humorral játszott; R a d e t z k y Sarolta kis-asszony azonban oly gyöngye hangon beszélt, hogy tizedik szavát sem bírtuk megérteni, azért figye-lmébe ajánljuk, hogy a semmi akusztikával nem bíró nyári szinkörben hangosabban és élénkebben mondja el szerepét.

* Tisztviselők és szolgák jö-vedelmi adója. Törvény értelmében az or-szág tvhatóságainál alkalmazott tisztviselők, szol-gák és nyugdíjasok azon kedvezményben részesül-nek, hogy állandó fizetések után járó II-ik osz-tálybeli jövedelmi adójukba nemcsak a saját szemé-lyökre kivetett személyes kereseti adó számítandó be, hanem azon személyes kereseti adó is, melyet önálló kereset nélkül velük közös háztartásban élő hitveseik és gyermekeik fizetni tartoznának. Azon-ban e törvényes rendelet végrehajtása eddigelé sok nehézséggel járván, belügyminiszter e bajon segitendő, az ország összes tvhatóságaihoz, az or-szág területén lévő tvhatósági pénztáraknál utal-ványozott állandó fizetések és illetmények után já-ró jövedelmi és személyes kereseti adó kezelésénél követendő eljárás iránt egy kimerítő utasítást kül-dött, őket annak pontos megtartására felhíván.

* Erdékes sajtó per folyt le május 10-én a bécsi esküdtszék előtt. A „Neue böse Zun-ge“ című különben régesteri híreket terjesztő lapban „Typen aus der oesterreichischen Jarnee“

című cikk jelent meg, melyben a táborkar egyik tisztje (Siegmund Örnagy) gyávaságról s ostoba-ságról vádoltatik. Különösen érdekes ezen derék tisztnek egyik ott felhozott nyilatkozata: aki mint osztrák katona negyven éven tul is tanul, az birka. (Schafskopf.) Daczára annak, hogy ezen cikkb-en a táborkar élesen megtámadott, az esküd-tek egyhangulag felmentették a szerkesztőt, ki ugyan nem a cikk szerzője, de a felelősséget ma-gára vállalta.

* Jókai Mór-nak az északi német köz-lönyökben és füzetekben újabban kiadott beszélei — írja egy Lipcsében időző hazánkfia — gyorsan szereztek e költőnknek népszerűséget. A lapok fi-gyelmzettetik e fordításokra az olvasókat, s Frenzel is a „National-Zettung“-ban szólván a „Salon“ egyik közelebbi füzetéről, megjegyzi, hogy a „Pár-baj az istennel“ című beszély érdekes bepillantást nyit e magyar költő eredetiségébe. „A drámákat író György hohenzollerni herczegnek pedig „A fa-kete gyémántok“ tetszett meg annyira, hogy bő-vebben kíván megismerkedni Jókai egyéb németre fordított műveivel. Beszéleyeinek fordításait most épp ugy fizetik a német kiadók, mint a legjobb eredeti közléseket, s ez sokat jelenthet az előtt, ki Németország irodalmi viszonyait ismeri. Ugyanis ez országnak legalább 50,000 írója és csak 200 oly lapja van, melyek tárczákat adnak és díjaznak. A fordítókat tehát rendesen azzal utasítják el: „Van elég eredeti kéziratumk, s fordításokat elvből nem fogadunk el.“ Kertbeny-t azonban, ki Jókait most épp ugy törekszik saját művei által ismertetni, mint ennekötte Petőfinket, nem hogy elutasítják, de sőt a legjobban díjazsák a fordított magyar nö-vellakért. Örövend a szerkesztő, ha adhat tőle va-lamit. A Lindau „Neue Blatt“-ja a „Történetek egy ócska kastélyban“ című beszély közlését hir-deti. Richter, hamburgi könyvkiadó pedig szemé-lyesen kereste meg egy pár regény kiadása vé-gett Kertbeny-t, ki már „Az új földesur“-ból s „A szegény gazdagok“-ból több kötetet el is ké-szített.

* Gróf Zichy-Ferráris Viktor — mint a hivatalos lap jelenti — Pestmegye fő-ispanjává neveztetett ki.

* Külföldi rablók Magyaror-szágon. Bécsi lapok a következő dolgo-kat beszélík, melyekre ezennel mi is felhívjuk a magyar rendőrségi közegek figyelmét: Bécsben körülbelöl egy évvel ezelőtt egy roulette társaság ütötte fel sátorfáját, melynek körében egy kül-földi ügyvéd s annak szép, fiatal neje játszották a főszerepet. A rendőrség ismételve szétűzte őket, mire a t. cz. rabló-társaság Magyarországra tette át portyázásai színhelyét. Sorba megfordulnak a nagyobb városokban: Székes-fehérvárott, Győ-rött, Pozsonyban, Sopronyban s Pesten, fosztogat-ják a közönséget, s nem egy szerencsétlenség oko-rói. Győrrött, hir szerint, egy ügyvédet e társaság vitt az öngyilkosságba. — A magyar hatóságok semmi intézkedést sem tettek e társaság ellen.

* Nem valamely újabb regény vagy szindarabban, hanem egy gyöngyösi csizmadianak néhány nap előtt az ujonnan valas-zott biróra mondott felköszöntésében található a következő ékes stylus. Ez többi közt ugyhangzik: Említvén szózatom, reményteljes akaratom merő-fényes bátorságát, vágván vágya adom s nyujtom ezen drága pohárt: szent eledel, béke, szellemi boldogság, vihari vulkán s Oreb hegy tüzének bor-zasztó sohajlamai, gypély véleményes dus szava-zatom irányában módosítva azt sorsítom; hogy József Kovács, élvezve bíró most is, — miként dicső mantyr szent nap után — de az ő bájos és gyenge silányságát nem szerencsételtve — pre-muneráltam. No de kérem is. — Minthogy szűlve születünk s hiba vétkeztünk s apáink ránk áraszt-tott magasztos engedményes vétke, buzdít és tanu-sít, de a bíráskodás teremében mindenkit, a gye-pély és saját kórsági vezényli, éljen tehát a most taní főkövács! Eljen a bíró.

* „Biha!“-ban olvassuk: Na bizony! Ekét szóval felelhetünk több lap a fölötti elképédésének, hogy széles Magyarország nem to'm melyik közsé-gében olyan bíró tettek, ki irni nem tud. Hiszen itt van nagy Bihar megye, melyben tíz község kö-zül talán öt binzonyára irni s olvasni sem tudó bíróval dícseszkik élen, azon egyszerű okból, mert lakosai közt más ama tisztre nem is akad. Sőt arra nézve, hogy az erkölcsök javulását föltétlenül ma-ga után vonó miveltésök mily fokon áll megvényk-ben, főleg oláhság által lakott vidékein, szolgálunk egy kis ízelítővel. Megyei egyik ügyészünk szíves-ségéből közzé tesszük a következő adatokat. Nem egészen másfél év alatt csupán egy járás területé-ről két lelkész tolvajság három lelkész hamis bi-zonylat kiadása vagy csalás, egy emberölés, kettő botrányos verekedés, egy nyilvános erőszakosko-dás miatt állott bütfenyítő törvénszék előtt és el is ítéltetett. A néptanítók sorából botrányos vere-kedésért elítéltetett kettő. Mily lábon állhatnak ama vidékeken a népmiveltési s erkölcsi viszo-nyok, könnyen elképzelhetni. Ne csodálkozzunk tehát, ha falusbírónak irni nem tudó egyént is be kell választani ott, hol az egész népréteg papjaival és nyomorultul fizetett tanítóival együtt bárdolatlan-ságban várja a jobb időket, midőn a népnevelésre is több jut majd, mint mennyit jelenleg megsza-vazhat a hadi budgeten, a nyugdíjakon és sugár utakon stb. izzadozó országgyűlés.

* Zichy Mihály Szent - Pétervárot-egy ép oly nagy, mint geniális festvényen dolgo-zik, melynek egy vázlatát fényképbem Pestre meg-küldő. Tárnya ez: ha Krisztus ma jelenne meg a földön! Egyfelől a Krisztus helytartója, pápa tar-tja roppant fényfnyel egy ünnepi menetét, másfelől pedig a megváltó jelen meg, egyszerűen, dicskör-él feje körül. Az ebből támadt zavar képezi e festvény élettelmes megalmát. A pápa környeze-tén látszik a kellemetlen hatás, ellenben más ol-dalt a szegények örülnék, ujjongnak, s Kriszus-szeretettel nyújtja feljüket, kezét. E képet a mű-vész Angolországba fogja küldeni.

* Az idők tanuja. A prágai „Narod-ni Listy“ máj. 12-ki számában írja, hogy Stross-mayer püspök egy, Döllinger préposthoz Mün-chenbe intézett levélben helyeslését nyilvánítá a prépostnak a pápa csalhatalansága elleni föllé-pése fölött.

* A péterváriszláv jótékony egy-let, melynek tudvalevőleg az a feladata, hogy a jó-tékonyaság örve alatt, pénzadományokkal is tegyen propagandát a szlávok között az oroszok javára, közelebb, mint a „Golosz“ közli, az orosz czár-nétól, s a cs. ház több tagjától kapott adomá-nyokat.

* Színház. Kedden, május 16-án adatik „MIKSA, MEXIKÓI CSÁSZÁR ELETE ÉS HA-LÁLA.“ Látványos színjáték, karokkal, 5 felvo-násban, írta Fischer J. E. ford. Deréky.

Meghaltak Aradon.

(Május 5-től — május 13-ig.)

Belváros: Parecz Justin, 20 éves, főügyész neje, vízkór. — Treszi Johanna, 40 éves, szabónő, sorvadás. — Máizs Illés, 70 éves, takács-mester, agg-gyengeség. — Korhalik Julia, 4 hóna-pos, csizmadia leánya, sorvadás. — Rojsin Mária, csizmadia leánya, gyöngülés.

Pernyáva: Mácsán M., 30 éves, földész-nő, gyermekágy.

Sarkad: Kalafási Döme, 69 éves, korcs-máros, aggkor. — Stankovits M. 90 éves, zenésznő, aggkor. — Leteni Mária, 5 hetes, cseléd leánya, rángás.

Vasut: Nik János, 9 éves, vasuti felügyelő fia. béllob.

Az aradi kir. e. b. váltótörvénszéknel 1871. évi május hó 1-ső napján a kereskedelmi egyéni czégek jegyzékébe bejegyeztettek:

„Johan Big“ czégbírlaló „Bing János“ t - ménykereskedő, Aradon.

1871. évi május hó 2-án.

„Lavatka József“ vegyeskereskedő, Békésen.

„Pavlovits Ignác“ fűszer-, bőr-, és vaskeres-kedő, Pankotán.

1871. május hó 4-én.

„Gergely Ferencz“, vaskereskedő. Lugoson.

„Panajoth Miklós“ vegyeskereskedő Bog-sánban.

„Zsian György“ vegyeskereskedő, Resiczán.

„Schneider Adam“ vendéglős, Aradon.

„Steinitzer József“ borkereskedő, Aradon.

1871. évi május 5-én.

„Zvicback Lajos“ vegyeskereskedő, Békésen.

1871. május 6-án.

„Lippe Ignác“ vegyeskereskedő, Körös Tarcсан.

„Nausaur Odón“ fűszer- és vaskereskedő, Ujsz.-Annán.

Az aradi e. bir. kir. váltótörvénszéknel az 1871. évi május 1-én a kereskedelmi egyéni czé-gek jegyzékébe bejegyeztetett:

„Ungerleinder Albert“ aradi bókereskedői czégnél bekebelezetett házassági szerződés — mely czégbérlelő és neje született Hauser Regina közt Aradon 1869. évi augusztus 29-én kötöttet.

Kimutatás

az aradi közuti vaspálya részvény-társ. félhavi üzlet-forgalmáról.

személy: bevétel:

Május hó 1-től 15-ig

1871. szállíttatott . . . 22,442 2233 frt 50 kr.

Ehez az előbbi kimutatás-

nak összege 128,127 12213 „ 55 „

Összesen: 250,569 14417 „ 5 „

Május hó 1-től 15-ig

1870. szállíttatott . . . 20,866 1904 „ 25 „

Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság.

Az aradmegyei takarékpénztár a taka-rékpénztári betételeket 6%-kal kamatoztatja, le-számítol naponta piaci és telepített váltókat, elő-legez értékpapirokra és nyers terményekre, min-dennemű állam- és értékpapírok megvételét és el-adását a pesti és bécsi börzén a legilendőbb felté-telek mellett eszközözi.

Közigazgatás.

Az első aradi gőzkeménýtőgyár-rész-vénytársaság közgyűlése.

Arad, máj. 15.

Nevezett részvénytársaság tegnap tartotta második közgyűlést. Miután az elnök Kornay Károly megnyitó beszédében a közgyűlést a gyár fölépítése és berendezésével járt anyagi és időszaki viszonyokról beható tárgyalgossággal tájékoztatta, felolvasztatott Visnya Sándon gyári vezénylő igazgató által az évi jelentés a gyár viszonyairól s az üzletmérlegekről. (E jelentést közelebb hozni fogjuk.)

Bonts Döme részvényes ur indítványára az igazgató választmányának köszönetszavaztatott. Az egészen be nem fizetett s megsemmisített részvényeket illető eljárás felett élénk vita fejlődött ki, mely azzal végződött, hogy a teljesen be nem fizetett részvények az alapszabályok értelmében semmieseknek nyilvánítottak, az azokra részben befizetett összegek pedig a tartaléktőke javára lettek fordítva.

Ezután három új választmányi tag u. m.: dr. Schöpkes Ede, Prinner G. és Sonnenfeld Antal ur választatott. Az alapszabályok értelmében szükségelt egyéb bizottságok kinevezése után, a közgyűlés befejeztetett. Megemlítjük még, hogy a megjelent 23 tag csaknem az összes rész-vények felét képviselte.

Távirati tudósítás.

a bécsi börzéről 1871. május 15-én.

5% Metalliques . . . 59 15	Hitelintézet. 280 30
Nemzeti kölcsön. . . 68 75	Váltó L.-ndouras 125.10
1860. évi kölcsön 97 30	Értés. 122.50
Bankrészvény. . . . 751	Arany. 5.91

Napoleonör 9.933/10

A szerkesztésért felelős: Bettelheim V.

Gabonák.	Mérték.	Hozzá- járás.	Vámmászán- kint		Befizetés o. é. ft.
			font.	frt. kr.	
Buza búsági.	uj.	83	5.30—5.40	84.5—5.55	500
" " " "	"	85	5.65—5.75	86.5—5.95	500
" " " "	"	87	6.—6.10	88.—	500
" " " "	"	88	5.35—5.45	84.5—5.60	500
" " " "	"	85	5.70—5.80	86.5—5.90	500
" " " "	"	87	6.05—6.15	88.—	500
" " " "	"	88	5.30—5.40	84.5—5.55	500
" " " "	"	85	5.65—5.75	86.5—5.95	500
Rozs.	80 font után	szilárd	3.35—3.40	—	160
Arpa, malátán 72	"	"	2.45—2.85	—	200
abakul 72	"	"	2.35—2.45	—	500
Zab	50	"	2.20—2.25	—	300
Kukorica búsági	mérője	"	—	—	500
másnév	"	"	—	—	500
Bab	50	szilárd	—	—	100
Köles	80 mérője	"	—	—	1000
Repcefekete 75	után	"	—	—	—
Bánati 75	"	"	—	—	—

Értékpapírok.	Mérték.	Hozzá- járás.	Befizetés o. é. ft.
Allampapírok.			
Magyar vasúti köles 120 frt			107.30
ezüstben			107.40
Biztosítások.			
Első magy. biztosító társaság	770.—	780.—	200
Haza, életbiztosító bank	111.—	112.—	100
Pannónia v. bizt.	330.—	335.—	200
Pesti biztosító intézet	275.—	278.—	500
Unió vizontbiztosító bank	312.—	315.—	500
Nemzeti biztosító-bank	—	—	100
Vasutak.			
Pesti közút	280.—	290.—	100
Pesti közút III. kib.	—	—	100
Budai közút	125.—	128.—	100
Alföldi	177.—	178.—	100
Észak-keleti	162.50	163.50	—
Magy. keleti	84.50	86.50	—
Bank és takarékpénztári rész- vények.			
Angol magyar bank	85.50	86.—	150
Magyar Általános hitelbank	105.50	106.—	—
Francia magyar bank	78.50	78.75	—
Pesti népbank	33.—	34.—	—
Pesti kereskedelmi bank	675.—	680.—	—
Pesti iparbank	420.—	425.—	—
Pesti takarékpénztár	3300.—	3350.—	—
Pest-budai takarékpénztár	167.—	167.50	—

Malmok.	Mérték.	Hozzá- járás.	Befizetés o. é. ft.
Árpád-gőzmalom	250.—	260.—	—
Aradi gőzmalom	—	—	—
Blumfeld	200.—	205.—	—
Concordia	505.—	510.—	—
Király	360.—	370.—	—
Luiza	130.—	132.—	—
Molnár és sütőm.	210.—	212.—	—
Unio-malom	240.—	260.—	—
Victoria gőzmalom	205.—	210.—	—
Hengermalom	875.—	885.—	—
I. budapesti gőzm.	560.—	560.—	—
Budai gyártel.	69.—	70.—	—
Pannónia	595.—	605.—	—

Egyéb részvények.	Mérték.	Hozzá- járás.	Befizetés o. é. ft.
I. magyar serfőzde	570.—	575.—	—
Király serfőzde	79.—	80.—	—
Hajdúaljai társ.	102.—	104.—	—
Első m. gőzhajóz. t.	79.—	80.—	—
Keresk.-épület	445.—	455.—	—
Budapesti lánchíd	—	—	—
Országos gőzhajó társaság	44.—	44.50	—
Magyar Lloyd	—	—	—
I. magyar gépgyár	—	—	—
Mátrai kuz.	11.—	11.50	—
Butor kézműzet	—	—	—
Rimamurányi bánya	6000.—	—	—
Salgó-tarjani	118.50	120.—	—
Pest-fiumei hajóip. gy.	—	—	—
I. szeszütemítő	—	—	—
Ujpesti	—	—	—
Alagut	102.—	104.—	—
Záloglevelek.			
5 1/2 % m. földh. zál.	89.25	89.75	—
6 1/2 % m. földh. zál.	84.—	84.50	—
5 1/2 % Magy. jelzálogb.	91.—	91.50	—
Kereskedelmi bank	—	—	—
Elsőbbes ékek.			
Lánchíd 6 1/2 %	91.—	91.50	—
Miskolci malom	—	—	—
Losonci posztgyár	—	—	—
Budapesti malom	152.—	—	—
Pénznemek és 3 havi váltók.			
Arany	5.92—	5.94—	—
Napoleonor.	9.95—	9.97—	—
Ezüst	122.50	123.—	—
Porosz tallér	1.84 1/2	1.85	—

Allamadósság 100 frt után.	Mérték.	Hozzá- járás.	Befizetés o. é. ft.
Jövedék máj.—nov. szlv. bankj. 5 %	59.25	59.43	—
" " " " " " " " " "	68.85	68.95	—
1859-ki sorsj. egész (250 pp.) 100 ft. után	294.50	295.—	—
1854-ki sorsj. (250 frt pp.) 4 %	91.—	92.—	—
1860-ki sorsj. egész (500 frt o. é.) 5 %	97.—	97.20	—
1864-ik (100 frt o. é.)	125.—	125.25	—
Magyar vasúti köles (120 frt ezüstben)	107.25	107.50	—
Földterhelmentesítési kötvények (100 frt pp. után)			
Magyarországi	—	—	—
1867-ki áradékkal	—	—	—
Erdélyi	—	—	—
Temes-bánási	—	—	—
Horvát- és tótországi	—	—	—
Részvények.			
Angol-osztrákbank befiz. 100 frt ezüstb.	242.50	243.—	—
Hitelintézet 200 frt	279.60	279.80	—
Alsó-osztr. lezártított társ. 500 frt	892.—	895.—	—
Francia-osztr. bank befiz. 60 frt ezüstb.	109.75	110.25	—
Nemzeti közraktár társ. Pesten.	—	—	—
Nemzetibank	741.—	743.—	—
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.	605.—	607.—	—
Ferdinand északi pálya 1000 frt pp.	2240.—	2245.—	—
Trieszti Lloyd 500 frt pp.	385.—	387.—	—
I. Erdélyi pálya 200 frt ezüstben	171.50	172.—	—
Almavaspálya pp. 200 frt ezüstben	420.50	422.—	—
Déli vaspálya o. é. 200 frt ezüstben	178.60	178.80	—
Pisai vasút vp. befiz. 140 frt pp.	247.—	248.—	—
Záloglevelek (100 frt után).			
Osztr. földhitei. ezüst 5 %	106.25	106.50	—
" " " " " " " " " "	86.80	87.—	—
" " " " " " " " " "	92.80	93.—	—
Elsőbbeségi kötvények (100 frt után).			
Alföld-fiumei vaspálya 200 frt ezüst 5 %	88.90	89.20	—
Duna-gőzhajózási	—	—	—
Ferdinand északi vasút 5 % pp.	91.25	91.60	—
Pécs-barcsi vasút 200 frt o. é. értékekben	92.—	92.50	—
I. erdélyi pálya ezüstben 5 %	88.75	89.—	—
Almavaspálya 500 frank	139.25	139.50	—
" " " " " " " " " "	135.50	135.80	—
Magyar keleti pálya ezüstben	84.80	85.—	—
Magánosrészvények (darabonként).			
Hitelintézet " " " " " " " " " "	163.50	164.—	—
" " " " " " " " " "	34.—	36.—	—
" " " " " " " " " "	100.—	102.—	—
" " " " " " " " " "	15.—	17.—	—
" " " " " " " " " "	33.—	34.—	—
" " " " " " " " " "	29.—	30.—	—
" " " " " " " " " "	15.—	15.50	—
" " " " " " " " " "	39.—	40.—	—
" " " " " " " " " "	29.—	30.—	—

Arad. Károlyfehérvárra.	Mérték.	Hozzá- járás.	Befizetés o. é. ft.
Arad indul 5.32 p. reg. 3.6.42 p. d. u.	—	—	—
Radna " 7. 12. " 3. 34. " "	—	—	—
Soborsin " 9. " 1. " 7. 50. " "	—	—	—
Illye " 10. 32. " 9. 50. " "	—	—	—
Déva " 11. 30. " 11. 2. " "	—	—	—
Piski " 12. 16. " 11. 59. " "	—	—	—
Károlyfehérvár érk. 2 óra 20 perc	—	—	—
délután és 2 ó. 48 p. délután.	—	—	—
Károlyfehérvárról Aradra.			
Károlyfehérvár ind. 4 óra 15 p. reg.	—	—	—
9 ó. délut.	—	—	—
Piski " 6. 25. " 11. 52. " "	—	—	—
Déva " 6. 49. " 12. 22. " "	—	—	—
Illye " 7. 43. " 1. 34. " "	—	—	—
Soborsin " 9. 6. " 3. 26. " "	—	—	—
Radna " 10. 47. " 5. 48. " "	—	—	—
Arad érk. 11 óra 56 p. délut. és 7	—	—	—
óra 20 perc este.	—	—	—
Piskiről Petrozsenyba.			
Piski indul 12 óra 26 perc délut.	—	—	—
Várallya-Hátszeg ind. 1.6.53 p. d. u.	—	—	—
Petrozseny érk. 5 ó. 48 p. délután	—	—	—
Petrozsenyből Piskira.			
Petrozseny indul 6 óra reggel.	—	—	—
Várallya-Hátszeg ind. 10.6.1 p. reg	—	—	—
Piski érk. 11 óra 15 perc délután	—	—	—
Aradról Pest és Bécs felé.			
Arad indulás 12 óra 26 p. délután	—	—	—
ben 8 óra 47 p. este	—	—	—
Csaba indulás 2 ó. 7 p. délután	—	—	—
11 óra 23 p. éjjel.	—	—	—
Csaba-Túr indulás 3 ó. 43. perc	—	—	—
d. u. 2 ó. 15 p. éjjel.	—	—	—
Szolnok indulás 5 óra délután 4 ó.	—	—	—
31 p. reggel.	—	—	—
Csablád érkés 5 ó. 48 perc d. u.	—	—	—
5 óra 30 p. reggel	—	—	—
Pest érkező 8 óra 40 p.	—	—	—
Érsek Ujvár 12. " 58. " reggel.	—	—	—
Bécs " " " 18. " 6 óra	—	—	—
42 p. este.	—	—	—
Bécsből Pest és Arad felé.			
Bécs indulás 8 óra 38 p. este	—	—	—
Érsek-Ujvár 12 ó. 38 p. éjjel	—	—	—
Pest " " " 6. " 34. " "	—	—	—

Cegléd indulás 9 óra 24 p	Mérték.	Hozzá- járás.	Befizetés o. é. ft.
d. e. 8 óra 19 p. este.	—	—	—
Szolnok indulás 10 óra 47 p.	—	—	—
d. e. 9 óra 47 p. este.	—	—	—
Mész-Túr indulás 11 óra 29 p.	—	—	—
d. e. 11 óra 9 p. éjjel.	—	—	—
Csaba indulás 1 óra 9 perc	—	—	—
délben 2 óra 36 p. reggel.	—	—	—
Arad érkés 2 óra 52 p. d.	—	—	—
u. 5 ó. 11 p. reggel.	—	—	—
Aradról Temesvár felé.			
Arad indul 5 ó. 45 perc reggel	—	—	—
4 ó. délután.	—	—	—
Vinga indul 7 ó. 8 perc reggel	—	—	—
5 ó. 38 p. délután.	—	—	—
Szt.-András 8 ó. 22 perc reggel	—	—	—
7 ó. 2 p. este.	—	—	—
Temesvár érk. 8 ó. 48 p. reg.	—	—	—
7 ó. 35 p. este.	—	—	—
Temesvárról Arad felé.			
Temesvár ind. 7 ó. 30 p. reg.	—	—	—
5 ó. 50 p. délután.	—	—	—
Szt.-András ind. 8 ó. 15 p. reg.	—	—	—
6 ó. 19 p. délután.	—	—	—
Vinga ind. 9 ó. 51 p. reggel.	—	—	—
7 ó. 20 p. este.	—	—	—
Arad 11 óra 7 perc reggel	—	—	—
8 ó. 20 p. este.	—	—	—
Csabaról Zomborba és vissza.			
Csaba ind. 2 óra 35 p. délután	—	—	—
7 óra 4 p. reggel.	—	—	—
Vásárhely ind. 5 ó. 20 p. d. u.	—	—	—
10 ó. 48 p. reggel.	—	—	—
Szeged ind. 2 óra 25 p. délu.	—	—	—
Zombor érk. 6 óra este.	—	—	—
Zombor ind. 8 óra 30 p. reggel.	—	—	—
Szeged ind. 2 óra 33 p. délután	—	—	—
9 ó. 10 p. reggel.	—	—	—
Vásárhely 3 óra 48 p. délután	—	—	—
10 ó. 23 p. reggel.	—	—	—
Csaba 6 óra 34 perc este	—	—	—
12 ó. 47 p. délbén.	—	—	—
Buda-Trieszt és vissza.			
Buda ind. 7 óra — p. r. 9 óra	—	—	—
30 p. este.	—	—	—
Trieszt érk. 8 ó. 20 perc r.	—	—	—
8 óra 15 p. este.	—	—	—
Trieszt ind. 7 óra 10 p. regge	—	—	—
8 óra 15 p. este.	—	—	—
Buda érk. 5 óra 49 p. reggel	—	—	—
7 óra 58 perc este.	—	—	—

Arverési hirdetmény.

Egy sörház építésére megvett a nagyvárad országúton a Guts-jahr-féle szeszyárral szemben fekvő, a 323 tjkben A+2 valamint a 3247 sz. tjkben A+1 alatt feljegyzett

9 hold 41⁰ kiterjedésű telek

mely a múlt évben löherével volt bevetve a tulajdonosok által a f. évi május hó 20-án d. e. 10 órakor

a nemzeti biztosító társaság vezérigynökségi irodájában (Nádor szálloda)

önkéntes szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Zárt írásbeli 500 frt készpénz vagy hasonlóértékű allampapírok — mint bányom pénzzel ellátott ajánlatok a fent meghatározott határnapig Dr. Schöpkes Ede ügyvédi irodájában benyújthatók. A feltételek betekintethők a nemzeti biztosító társaság vezérigynökségi irodájában. 404—2—3

Az Arad tótéri 17-ik számú Kintzig-féle kétemeletes ház szabad kézből aladó.

Bővebb értesítést nyerhetni Varjassy József és Salacz Gyula társüggyvédek irodájában. 413—2—3

Árlejtési hirdetmény.

Ó-Világos községe által az iskolai alaptól építeni szándékolt felekezeti iskola a bemutatott tervezet és 5848 frt 36 kr. költségvetés szerint árlejtést mellét leendő felépítése elhatározatván, az árlejtés f. é. május hó 26-ik napján d. e. 9 órakor ezen hivatal helyiségében fog megtartatni.

Mely ekkénti árlejtésre a vállalkozni szándékozők a kiküldetési ártól számított 10 % bányompenzzel ellátva a kitűzött idő s helyre azzal hivatnak meg: miszerint az